

HELSINGIN YLIOPISTO — HELSINGFORS UNIVERSITET — UNIVERSITY OF HELSINKI

Tiedekunta/Osasto — Fakultet/Sektion — Faculty Maatalous-metsätieteellinen tiedekunta		Laitos — Institution — Department Kotieläintieteen laitos	
Tekijä — Författare — Author Noora Ojaniemi			
Työn nimi — Arbetets titel — Title Suomenlampaiden ja texel-rotuisten lampaiden hedelmällisyysominaisuuksien perinnölliset tunnusluvut			
Oppiaine — Läroämne — Subject Kotieläinten jalostustiede			
Työn laji — Arbetets art — Level Pro Gradu -tutkielma		Aika — Datum — Month and year Lokakuu 2009	Sivumäärä — Sidoantal — Number of pages 40
Tiivistelmä — Referat — Abstract <p>Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli laskea perinnöllisiä tunnuslukuja suomenlampaan ja texel-rotuisten lampaiden hedelmällisyysominaisuuksille. Ominaisuudet olivat syntymävuonuekoko, 2vk-vuonuekoko, karitsointi-ikä ensimmäistä kertaa karitsoidessa sekä karitsointivälien pituudet. Lisäksi tutkittiin lampaiden sukusiitosasteen muutosta.</p> <p>Vuonuekoko ja 2vk-vuonuekoko olivat suomenlampailla keskimäärin 2,34 ($\pm 0,93$) karitsaa ja 2,05 ($\pm 0,92$) karitsaa sekä texel-rotuisilla 1,53 ($\pm 0,58$) karitsaa ja 1,44 ($\pm 0,60$) karitsaa. Keskimääräinen karitsointi-ikä oli suomenlammasensikoilla 670 (± 438) päivää ja texel-ensikoilla 503 (± 229) päivää. Keskimääräinen karitsointiväli oli suomenlampailla 392 (± 172) päivää ja texel-uuhilla 371 (± 91) päivää. Suomenlampailla sukusiitosaste oli keskimäärin 3,29 ja texel-lampailla 2,23.</p> <p>Syntymävuonuekoon periytymisasteen arvioksi saatiin suomenlampailla 0,08 ja texel-rotuisilla lampailla 0,11. 2vk-vuonuekoon periytymisasteen arviot olivat vastaavasti 0,05 ja 0,07. Uuhen ikä ensimmäistä kertaa karitsoidessa oli myös keskinkertaisesti periytyvä ominaisuus, sen periytymisasteiden arviot vaihtelivat välillä 0,27–0,53. Karitsointivälin periytymisasteiden arviot vaihtelivat välillä 0,00–0,21.</p> <p>Suomalaisten lampaiden sukusiitosasteet osoittautuivat alhaisiksi. Suomenlampailla keskimääräinen sukusiitosaste oli 1,13 ja texel-rotuisilla 0,93. Sukusiitettujen eläinten keskimääräiset sukusiitosasteet eivät ole muuttuneet suuresti viimeisen 15 vuoden ajanjaksolla. Kaikkien eläinten sukusiitosasteiden lievä kohoaminen johtuu todennäköisesti kasvaneista eläinmääristä sukulaisuusaineistossa. Sukusiitettujen eläinten ($F > 0$) keskimääräiset sukusiitosasteet olivat välillä 2,66–3,01.</p> <p>Tämän tutkimuksen pohjalta voitiin todeta, että suomalaisesta aineistosta saadut tulokset vastasivat kohtalaisen hyvin aiemmin kirjallisuudessa esitettyjä tuloksia. Hedelmällisyysominaisuuksien periytymisasteet ovat alhaisia, samoin niiden väliset korrelaatiot. Tuloksia voidaan kuitenkin hyödyntää jalostuksessa. Suomalaisten suomenlampaiden ja texel-lampaiden sukusiitosasteet olivat kohtuullisen alhaisia.</p>			
Avainsanat — Nyckelord — Keywords suomenlammas, texel, hedelmällisyysominaisuudet, vuonuekoko, karitsointi-ikä, karitsointivälin pituus, periytymisasteet, korrelaatiot, sukusiitosasteet			
Säilytyspaikka — Förvaringsställe — Where deposited Viikin tiedekirjasto, kotieläintieteen laitos			
Muita tietoja — Övriga uppgifter — Further information			